

המקורבים

לרביה"ק מוהר"ן עברסלב זיג"א

// נקודות אור בנתיבות החיים // הרב ישראל מאיר גלינסקי

חיים טובים

כך שמעתי

העולם בקריסה!?

אפשרויות עומדות בפניו. האחת, לקחת אחריות, והשנייה, דווקא לשחרר אחריות.

לקחת אחריות פירושו: לעמוד על שתי רגליו, להניח ידיו על מתניו, ולדרוש הסברים. א. איך זה קרה. ב. מי אשם. ג. איך מונעים את הפעם הבאה. לשחרר אחריות פירושו: להתיישב, להרפות את הידיים, ולומר: הבנת, יש בעל הבית, וזה לא אני.

הנטייה הטבעית שלנו היא לקחת אחריות, וזה דווקא מגיע ממקום נכון ויהודי מאד, מהמקום של הבחירה. יהודי אכן מצווה לחיות עם אחריות, ולהיות עם יד על הדופק ועל ההדק. העולם אינו הפקד, והוא דורש מאתנו תשומת לב, לכל תנועה, מחשבה דיבור או מעשה.

אבל לפעמים מאבדים את הגבול, ובשם 'לקיחת האחריות' אנו 'לוקחים שליטה' והופכים לבעלי הבית. ואז, בא בעל הבית האמת, מקיש על הגג ואומר: חבר'ה, שחררו. האחריות היא שלי ולא שלכם, אתם יכולים לשחרר ואני אסתדר מצוין...

זו תפקידה של מדת הדין. היא לא באה להציק ולא להעניש, ובטח לא להפחיד ולהרחיק. היא רוצה רק דבר אחד: הכנעה. אינך מתבקש להתעמק מדי, ולא לחפש בנרות מה צריך לתקן, אלא רק לזוז הצדה, ולהעביר את המושכות למי שהם שלו. לוותר על הסברים, על פרשנויות, על אשמים, ועל איך למנוע את הפעם הבאה.

לוותר פשוט לוותר. זו המטרה וזה הסיפור. וככל שנסכים לכך, מהר יותר ובקלות יותר, כך נמנע יותר בטוח את הפרק הבא. זה הבית ספר שה' ניסה לעשות לנו בשנת תש"פ, וזה הבית ספר שהוא עושה לנו גם כעת בשנת תשפ"א. בית ספר של הכנעה. זה שמו.

זה לא אומר שאין הסברים, וזה לא אומר שאין מה להבין. זה אפילו לא אומר שכל המאורעות שייכים לאותה קטגוריה, ויש להם את אותה משמעות. ממש לא.

אף אחד לא מעלה על דעתו להשוות בין אירוע שהיה אצל רשב"י, בזמן ההילולא שלו, ובסדר גודל של ארבעים וחמש נשמות מכל הגוונים של עם ישראל בכל מקומות מושבותם, לבין אירוע שהיה במקום אחר ובסדר גודל שונה לחלוטין.

כל אירוע יש לו את המימד שלו, את המשקל המיוחד לו, ומשמעות מיוחדת משלו. ולמרות זאת, גם לרצף האירועים יש משמעות, וגם הוא מכיל דיבור כלשהו ותדר משלו. והדיבור שלו הוא: הכנעה. להפסיק עם פרשנויות, ועם מסקנות, ולתת מקום של כבוד להנהגה שלמעלה. ככל שנעשה את זה מהר יותר וטוב יותר, נגיע מהר יותר בחזרה ליד ימין, ולהנהגה של גילוי ושל חסד.

אם היינו בטוחים ששנת תש"פ, תיזכר כשנה של היסטוריה – באה שנת תשפ"א, ושמה אותה בכיס הקטן. אירוע רודף אירוע, וכשהצבע האדום של הכותרות עדיין לא יבש, כבר צריך להשתמש בו טוב. איך לומדים את הסוגיא הזאת, ומה אמורים לעשות איתה ובעקבותיה?

בשנה שעברה, העולם פגש מציאות חדשה ובלתי מוכרת לחלוטין. את הנהגת העולם לקח לעצמו, בצורה דיקטטורית לחלוטין, וירוס מזערי ומסתורי, והוא החליט עבור כל מדינה וכל בנאדם, מה מותר ומה אסור, מה אפשרי ומה לא.

העולם החכם והגיבור כרע ברך, וביקש ברוב הכנעה לברר אצל הנגיף בכל כמה ימים או שבועות, מה הדרשות שלו הפעם. מילים מוכרות של שגרה, כמו 'תמיד' 'אף פעם' 'ולעולם לא' – נמחקו מהלקסיקון, וכל נושא שהיה נראה כמופקע, עלה לדין מחדש.

העולם עבר בית ספר, חד משמע, והוא למד שפה חדשה, והתנהגות ומנטליות חדשים. אבל זהו, הוא מנסה להמשיך הלאה ולחזור לעצמו. ואז מגיעה השנה החדשה, או נכון יותר, חציה השני של השנה – ופתחת בית ספר נוסף, הפעם בצורה אישית וממוקדת לנו, לעם ישראל בכלל, וליושבי ארץ הקודש בפרט.

ל"ג בעומר תשפ"א. צמד מילים שעדיין רוטטות בלב, ומסומנות בסימן שאלה גדול, שממאן להסתלק לו ולאפשר לנו להמשיך בשלנו. לא חלפו כמה ימים, וחזית נוספת נפתחת בפנינו: דם ואש ותימרות עשן, שמכוון, שלא כתמיד, לעבר כל חלקי ארץ ישראל, דרום, מרכז ואף צפון. ותוך כדי דיבור, טרגדיה נוראה נגבעת זאב, עם הרוגים, המון פצועים וכמויות של דם.

קריסה. זו המילה הכי דומיננטית שמרחפת באוויר. כל דבר שלא היה נראה שיכול לקרות, דווקא קורה. וכמעט ללא הפוגה. כבר אין שום מקום, שום זמן, ושום מעמד – שהוא בטוח, ואפשר לסמוך שלא יקרה בו כלום. כאילו כל העומדים שמחזיקים את העולם במצב שפוי ונורמלי, קרסו ונעלמו מהשטח, והשאירו אותנו מעל חלל בלתי מפוענת, שעלול לבלוע אותנו בכל רגע.

במילים של אמת קוראים לזה 'דינים', 'העלמה' או 'הסתרה'. ו...כן, יש כזו הנהגה, והיא של ה' כמובן, ולא של אף אחד. חשוב להבהיר, למרות שכבר לכאורה ברור, שאין שתי רשויות ואין שתי מנהיגויות בעולם, אין. אבל יש כן שתי סוגי הנהגות, של אותו בעל הבית. לפעמים הוא משתמש ביד ימין, ולפעמים דווקא ביד שמאל. והחידוש הוא, ששניהם נועדו לקרב ולא לרחק.

כשיהודי פוגש מאורע לא נעים, וכל שכן רצף של אירועים קשים – הוא נבהל. וכשהוא נבהל, שתי

// דיבורי קודש ששמע מוהר"א ש

מרכי לוי יצחק בנדר ז"ע

מאת: הרב דן כהן

שמעתי קרבי לוי יצחק, כי רבי אברהם ברבי נחמן הרבה לזכר ולחזק מאד מאד על ענין קימת חצות, ואמר שקמו שגבר הקדוש ברוך הוא את ישראל מכל אמות העולם. כמו כן בחר ה' יתברך את שתי שעות חצות מכל היממה, ואז הזמן מסגל מאד מאד.

(שם, ח"י, ט', ב' תרט, ש' תשל"ח)

שמעתי קרבי לוי יצחק, שאמר ששמע מאנשי שלומנו פעם בראש השנה לפרש באמצע למוד 'לקוטי מוהר"ן' שלמדו ברבים: 'כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם', ופרשו, שזה סובב על המצוות ומעשים טובים, על התורה והתפלה שאדם עשה בהעלם ובהסתרה, ואף אחד לא ידע מזה כדי שלא יבוא לידי גאות, והאדם בעצמו כבר שכח מזה.

הינו לא רק שגבי אדם לא ראו אותו לומד ומתפלל ומקיים את המצוות בשמחה, אלא אפילו הוא בעצמו כבר שכח מה שהוא עשה.

אזי בא עכשיו ביום הדין, והקדוש ברוך הוא זוכר כל הנשכחות שעשה מעולם, וזה סכרעיו אותו לכף זכות, אף אם נגזרה עליו גזרה רעה, חס ושלום.

על כן אסור להשבר משום דבר שבעולם. אך רבה, הקדוש ברוך הוא זוכר כל הנשכחות שעשית דברים טובים מעולם, כי אצלו יתברך אין שום שחד ואין שום ערמוניות, חס ושלום, הכל בהשבון צדק.

(שם, ח"י, ט', א' תרפה, ש' תשל"ד)

עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשה לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331. והשאירו הודעה בשלוחה: *2 או לפל': 054-848-73-17 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לתרום דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ (בחפוש: העולם היהודי, 0732757000 וכן דרך קו 'קהילות': 11318. או דרך קו 'המקורבים' בשלוחה: 09. (יש לעדכן אותנו על התרומה) תזכו למצוות!

להצלחת יוסף שלום בן מרים ני"ו
שיעלה ויתעלה ברוחניות ויעשה חיל בעבודת ה'!

על הפרשה // פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

חטא המרגלים

עניין חטא המרגלים מבואר באריכות בדברי מוהר"ן (הלכות נדרים הלכה ד אותיות יב-יח) שהם היו בבחינת דרי מעלה ועל כן רצו להישאר במדבר ששם היה הנהגה של דרי מעלה, בחי' ניסים למעלה מן הטבע, ולא רצו להיכנס לארץ ישראל ששם הוא העבודה של דרי מטה, יעו"ש באריכות נפלאה, וזהו ג"כ העניין המבואר במאמר זה שהעיקר הוא להפוך הכעס לרחמנות, ולגלות את השי"ת דייקא מתוך העוה"ז שהוא מקום הרוגז, שמרמז בחי' שבירת הכלים, שזהו שורש מציאות הרוגז שבעולם שהוא בחינת כלליות כל הניסיונות, ועבודת האדם היא להשלים את האותיות שנפלו, ממקומו דייקא שהוא בחינת הנקודה האחרונה שמשלמת את האות, וכל זה הוא בחינת סוף מעשה שנכלל במחשבה תחילה שהוא דייקא תכלית הבריאה.

הפרשיות שאחר חטא המרגלים הם בחינת התיקון לחטא זה

וזהו עניין הפרשיות שאחר פרשיות המרגלים שכולם הם עניין התיקון לעניין זה [כי בפשטות ספר במדבר אינו ספר של מצוות, ומובן מזה לכאן שכל הפרשיות האלו שאחר חטא המרגלים הם בחי' תיקון לחטא המרגלים], שהכל הוא בחי' זו שאפשר להתקרב להשי"ת גם מתוך העוה"ז שהוא בחינת מקום הרוגז, בחינת סוף מעשה, ודייקא מתוך המקום הזה, כי זה עיקר רצונו יתברך בבחינת סוף מעשה במחשבה תחילה.

פרשת חטאת ע"ז

וזה בחי' פרשת חטאת ע"ז, לידע ולהודיע שגם מתכלית הנפילה לחטא ע"ז יש אפשרות של תיקון ועלייה ע"י וידוי וקרבן כי יש דרך לחבר גם את בחינת סוף המעשה למחשבה תחילה, להפוך כל בחי' דין לרחמים.

פרשת חלה

וזה בחי' פרשת חלה שעיקר רצון השי"ת הוא דייקא שנאכל מלחם הארץ, ובוזה נפריש חלה ונגלה את מלכותו יתברך, שזה בחינת התכלית שהוא חיבור שחור ולבן, שדייקא מתוך השחרות של העוה"ז כשהוא מתחבר ללבון העליון, מזה מתגלה התכלית.

פרשת נסכים

ועיקר התיקון לזה הוא בחינת הנסכים שיורדים עד עמקי התהומות, ושם הם עולים לנחת רוח לפניו יתברך, זה בחינת חיבור סוף המעשה למחשבה תחילה, כי הם יורדים לתכלית תכלית עמקי התהומות, שכל זה הוא בחינת סוף סוף המעשה, כי כפי ריבוי הירידה

כן הוא בחינת הריחוק מהשורש שכל זה הוא בחינת סוף מעשה, ומשם הם מתחברים לבחינת המחשבה תחילה, ע"י שהם עולים משם דייקא לרצון לפני ה', וע"כ הנסכים חשובים מאוד מאוד לפני ה' עד שהם מרומזים בתיבת בראשית, שהוא אותיות ברא שית, שמרמז על השייתן שמחוללים ויורדים עד התהום (כמבואר בסוכה מט ע"א).

וכפי שמאריך בזה מוהר"ן בליקוטי הלכות (הלכות ערב הלכה ה אות לו-לט) וז"ל שם: 'ועל כן נסמך פרשת נסכים לפרשת מרגלים, כי הנסכים מרמזים ביותר על גדל פח קדשת הצדיקי אמת שהם עוסקים בגנין המשכן והבית המקדש, שהוא בחינת קדשת ארץ ישראל, שעל ידי זה הם עולין לבחינת מקומו של עולם, שעל ידי זה הם מקפדין עוונות ומעלין כל אחד מקומו הגשמי למעלה מהמקום וכנ"ל. שזהו בחינת כל הקרבנות שהיו בבית המקדש, שהיו על מזבח אדמה דיקא, כמו שכתוב, "מזבח אדמה תעשה לי או מזבח אבנים". שהוא גם כן תכלית גשמיית המקום, כי על ידי זה דיקא עקר המחילה והסליחה שמכפר המזבח מחמת שעל ידי זה עולים מהמקום הגשמי של העפר ואדמה למעלה לבחינת למעלה מהמקום וכנ"ל.

'אבל רחמי ה' יתברך וחסדיו גדולים ועצומים מאד מאד עד אין חקר וצוה ברחמי לנסך נסכים לתוך השייתן שמחוללין ויורדין עד התהום, כי יש נפשות שנפלו בעוונותיהם הגדולים והרבים מאד עד התהום תחתיות משם, כי לא די להם שנפלו משמים לארץ, אף גם נפלו נפילות אחר נפילות עד אשר ירדו בתוך הארץ, עד התהום משם. שזהו בחינת 'שתני בבור תחתיות במחשכים במצלות, שזהו בחינת תהום אל תהום קורא וכנ"ל שנאמר על תקף הגלות, כמו שפרש רש"י, שעקרו גלות הנפש. וגם משם צריכין להעלות הנפשות בבחינת ומתהומות הארץ תשוב תעלני וזה בחינת נסכים שיורדין לתוך השייתן שמחוללין ויורדין עד התהום. שבשעת הקרבנות מנסכים נסכים שיורדים עד התהום כדי להעלות הנפשות גם מתהום תחתיות ועל כן אז דיקא אומרים הלויים שיר על הדוכן, כי אז עקר השיר והתהלה לה' יתברך כשעולין מתכלית גשמיית המקום מנקדת המרכז משם שבבטן האדמה, שהוא בטן שאול, שעליו נאמר, "מבטן שאול שועתי שמעת קולי ותעלה שועתי לפניך אל היכל קדשך". שהוא הבית המקדש, שדרך שם עולין למעלה מהמקום כנ"ל, כי זה עקר שבחו ונגדלתו יתברך כשעולין מתכלית תכלית הריחוק, מתכלית הגשמיית דגשמיית למעלה למעלה מכל הסלאכים הרוחניים עד למעלה מהמקום שבשביביל זה נברא האדם וכנ"ל.

'ועל כן דוד שעסק ויגע כל ימיו עד שמצא מקום לה' שהוא מקום הבית המקדש, מקום האגן שתיה, והכין כל ההצטרפות לבית

המקדש, על כן התניע לזרות את השייתן עד התהום, כי זה היה כל עסק דוד להעלות הנפשות הנפולות מתהום תחתיות כמו שצעק על זה בכמה מזמורים, כמו שכתוב, "טבעתי בין מצולה ואין מעמד וכי' הצילני מטיט ואל אטבעה וכי'". וכתוב, "ויצלנו מבור שאון מטיט הין וכי' ומתהומות הארץ תשוב תעלני וכי' יעלו שמים ירדו תהומות וכי' ויצעקו וכי'". וכן הרבה. כי דוד הוא משיח שהוא יעסק בזה ביותר שעל ידי זה תבוא הגאולה וכנ"ל, ועל כן כרה את השייתן שיורדין עד התהום כדי להעלות הנפשות גם משם, יעו"ש עוד באריכות.

ובהמשך דבריו: 'וזה שמוכב במדרש רבה וישלח פרשה עת, כל אותן השנים שעשה יעקב אבינו בבית אל לא נמנע מלנסף אמר רבי חנן, כל מי שיודע כמה נסוכים נסך אבינו יעקב בבית אל יודע לחשב את מי טבריה ופרש המתנות קנה', כלומר כשם שאי אפשר לשער מי טבריה, כך אי אפשר לידע מספר נסכיו, עד כאן לשונו. כי יעקב בחיר שבאבות עסק בזה ביותר להעלות הנפשות מעמקי עמקי התהום תחתיות על כן הרבה מאד בנסכים בלי שעור כנ"ל, כי עקר עלייתם ביותר מעמקי עמקי עמקים הוא על ידי הנסכים שיורדין עד התהום וכי' כנ"ל. ועל כן סוף עקר הגאולה שאין אחריה גלות יהיה על ידי יעקב שעל ידו יבנה הבית השלישי שלא יחרב לעולם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי עקר שלמות הגאולה שלא תהיה אחריה גלות הוא כשהצדיקי אמת יעלו הנפשות להשיבם בתשובה באופן שלא יוכלו להפילם עוד שזה עקר קבוצ נדחי ישראל מקצה השמים וכי' וכי'. על כן עסק יעקב בנסכים דיקא ביותר, כי על ידי נסכים מעלין ביותר מתכלית תכלית הירידה עד התהום בלי קץ. וגומרים הגאולה עד שיהיה בגן בית המקדש שיבנה בזכותו שלא יחרב לעולם, ששם יקריבו כל הקרבנות וקטרות ונסכים וכנ"ל שעל ידי זה יתקן הכל בשלמות ויתקם הבית המקדש לעולם במהרה בימינו, אמר, ועל פי זה מובן היטב השייכות של פרשת נסכים לכאן.

פרשת ציצית

וסיום הפרשה היא בפר' ציצית שהיא עיקר מה שמזכיר לאדם את התכלית, שע"ז רומז בחינת תכלית שהוא חיבור שחור ולבן כמובא בפנים, כי הציצית הוא חותם המלך שמזכיר לאדם תמיד את מלכותו יתברך, ואפילו במקומות המטונפים, שהם בחינת סוף מעשה, וכמובא בדברי מוהר"ן בהל' ציצית שמהאי טעמא נכנסים עם הציצית גם למקומות המטונפים, כי זוהי סגולת הציצית להזכיר לאדם את השי"ת גם בתכלית הירידה [וכמובן בגמ' מנחות מד ע"א יעו"ש], נמצא שכל זה הוא בחי' התיקון לחטא המרגלים וכנ"ל. ■

הקדמה – תורת מוהר"ן כהשלמה מעשית לתורת הגר"א

מצאתי מנוחה לנפשי בלימוד מעמיק בכתבי המוהר"ן אשר הלך בין הטיפות וסלל עבודה מעשית אשר בה מתאחדים שני מחנות אלו להיות אחד.

אמרתי לכתוב ולסדר קמי רבנן ותלמידהוון סדרת מאמרים אשר עיקר עניינם הוא ללמוד היאך לשלב את שני הדרכים האלו ויראה הרואה היאך הא בלא הא לא סגיא, ולמרות שאפשר שהדרך הזו חדשה היא, אך על כגון דא אמרו חז"ל ניתי ספר ונחזי, ואשתדל לשטוח בפני הקורא את עיקרי משנת הדברים למען אשר יוכל לדון בעצמו לחפש ולחקור אחר אמיתתם, ולא מליבי בדיתי הדברים אלא עיקרי הדברים היאך הדרך ללמוד את תורתם של שרפי מעלה אלו אשר זכיתי לקבל מרבתי הגה"ק הגרי"מ מורגנשטרן שליט"א, והגאונים ר' אברהם אוחנה שליט"א, ור' נתן רוטמן שליט"א ולהבחיל"ח ר' משה שפירא זצ"ל.

והדברים ארוכים וישנם באמתחתי משנה סודרה וערוכה אשר איציע בס"ד במאמרים בעלונים הבאים, ואשתדל לבנות את הדברים בסולם העבודה אריח על גבי לבניה למען יעמדו הדברים באופן של אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא לנטוע בליבנו חיי עולם בליבון דרכי עמל התורה לשמה יחד עם עבודת התפילה שיביאו אותנו לקיום מעשי תמידי של ששת המצוות התמידיות (הכוללים כידוע את כל תרי"ג המצוות).

ובזמן אשר רואים אנו היאך זה לעומת זה עשה האלוקים וכוחות הטומאה מתקבצים כולם לנסות לאחוז במקום אחד קטן ולהיכנס לתוך עורקי דמם של ישראל וללוק מדם התמצית למען הכרית שם ישראל חלילה, ולמען שכה את תורת ה' אשר מסרה לנו ואת עיקרי יסודותיה, ובזמן אשר לדאבון ליבנו 'ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה' כובש את עולם התורה, שומה עלינו לאחוז בצד שכנגדו ולהגביר חיילים ללימוד דרכי קניין האהבה והיראה השלימה ודרכי לימוד התורה לשמה בטהרה.

ולזאת נתתי אל ליבי לתור אחר הנקודה הפנימית המתבהרת מתוך דברי תורתם של שני משיחי ה', אשר האירו מתורתם ויראתם על פני תבל ומלואה עד לדורנו אנו, ואשר דרכם מסר לנו ה' את תורתו תורת אמת לצלוח בשלום את דור העקבתא, הדור האחרון, ואת ניסיונותי הנוראיים אשר לא נראו ולא נשמעו מאז ומעולם.

ומאחר שגלגלה ההנהגה העליונה כי עדת יראי ה' נחלקו לשני מחנות הנקראים, מחנה הליטאים אשר מחזיקים בתורת הגר"א והרמח"ל ותלמידיהם, ולעומתם המחנה השני הוא מחנה החסידים המחזיקים בתורת הבעש"ט ותלמידיו הגדולים, ואנו 'דור בעלי התשובה' איננו מוצאים ידינו ורגלינו להיכן נפנה ולהיכן נלך, ומהי דרך האמצע ודרך האמת אשר בה נוכל לשפוך אור על נפשינו הצמאה והיעיפה, ולכך

כבר לימדונו חז"ל כי בשעת המפזרים כנס, וכבר בא מועד אשר כל בר ישראל חש בנבכי ליבו כי הגיעו עת דודים, וכשם שבגשמיות אנו זוכים לראות נגד עינינו קיבוץ גלויות מכל ד' קצוות תבל לארץ הקודש, כן הוא בכל חלקי התורה אשר נתפזרו וגלו בע' אומות העולם אשר חוזרים עתה ומתקבצים לשוב למקורן הראשון, להיות אחדים בידך לעמוד בסדר קומה אחת נפלאה אשר מתגלה אורו המיוחד שזכה כל אחד ואחד ממאורי הדורות ומוסרי התורה אשר שלח ה' את משיחיו בכל דור ודור עד לדורנו אנו אשר יינטו צללי ערב יום השביעי, להאיר ולהכין את לבבות ישראל ליום שכולו שבת, ולסלול את המסילה העולה בית ה', וכבר אמר האגרות משה (ז,סב) כי בדורנו שאדם יחזיק את עצמו כתלמידו של אחד מגדולי הדורות כנגד אחרים הוא יוהרה וגסות רוח (וצווח שם נגד אלו המחזיקים עצמם היום כתלמידי הגר"א יעויין שם, וע"ע בדברי החזון איש יו"ד סימן נ' ואכמ"ל).

וכבר ניתנה הרשות גם ממנהיגי הדור ודורשיו לתור אחר המקום לה' אשר בלב האדם פנימה לכל אחד ואחד למצוא את חלקו המיוחד בתוך הכלה הנאמנה - כנסת ישראל, לראות היאך יזכה לקיים לא רק את ציוויי של בוראו אלא גם את רצונו של מלכו ואדונו, לא רק את אשר ציווה ודיבר אלא גם את אשר עלה על ליבו (כלשון הכתוב בירמיה מ"ט).

שער ברסלב

// חיי משנתו ותורתו של רבנו הקדוש

הקדמה

קובץ זה נוצר מתוך שאלות ותהיות שנשאלו על ידי בני תורה יקרים, בעיקר מעולם התורה הליטאי, חלק מהשאלות הן בגדר 'שאלות תם' ראשוניות, וחלקן מעמיקות יותר. חלק מהשאלות עוסק בדברים 'צדדיים' וחיצוניים הנוגעים יותר למסגרת החיצונית ואינם הנקודה המרכזית של תורת ברסלב, וחלקם עוסק בדברים מהותיים יותר, שכן ראינו מתוך הניסיון שכל סוגי השאלות הללו עלולות להרחיק רבים מהנקודה המרכזית כאשר הן נשארות בלתי פתורות, ולכן כדאי מאוד לנסות להתייחס אליהן ולתת להן את המענה הראוי.

תקוותנו בעז"ה שהדברים יהיו לתועלת לדורשי ומבקשי ה', ומתוך בירור הדברים והסרת הספיקות יזכו להיכנס פנימה ולשאוב מלא חופניים דעת אלוקים מהמים הזכים והצלולים של ה'נחל הנובע'.

מתוך החוברת מוהר"ן מברסלב - חיי משנתו ותורתו. ניתן לקבל במערכת

ובעצותי מקור בלתי אכזב הנובע אמונה, דבקות בה' ובתורתו, תקווה, שמחה, עמקות ונעימות.

תופעה זו לא פסחה גם על בני תורה רבים דורשי ומבקשי ה' שצמחו בהיכלי הישיבות הקדושות ושקועים בעולמה של תורה, שנכנסו לדרוש ולחפש אחר אוצרות רוח בתורתו ודרכו של מוהר"ן מברסלב, מתוך ביקוש אמת הראוי להערכה גדולה. אולם עם זאת רבים מהם נתקלים בתחילת דרכם בחומה של תמיהות וקושיות שלפעמים מקשות על התקדמותם, כי אכן אין להכחיש שישנה חומה מסוימת העוטפת את חסידות ברסלב ודרכה, ועלולה לגרום לתחושת זרות וניכור למתבונן מבחוץ המנסה להתעניין בתוכן המופלא שזכה לגלות, אך יחד עם זאת הוא גם מלא בחששות ותהיות מהעולם הבלתי מוכר שנפתח בפניו, שמי יודע להיכן יוביל אותו...

אחת התופעות הפלאיות בדורנו, דור עקבתא דמשיחא, היא שמצד אחד 'החושך יכסה ארץ' - העולם מלא בסוגים רבים של חושך בלבול הדעת, כפירה, עביות וגשמיות, חוסר שמחה וחוסר סיפוק ועוד תחלואים שונים ומשונים, אולם יחד עם זאת, ואולי דווקא מתוך כך, ישנה גם תנועה הפוכה של (דניאל יב, ד) 'ישטטו רבים ותרבה ה'דעת', רבים הם מבקשי ה' המנסים לחפור באדמה הצחיחה בחיפוש אחר מקור חיים, אולי דווקא המצוקה וההתייבשות מקורות החיים גורמים לבני אדם לחפור עמוק יותר בתקווה למצוא מקור של דעת אלוקים וחיות אמיתית.

אחד המעיינות החיים המפכים בדורנו בעוז הוא תורתו ודרכו של ה'נחל נובע מקור חכמה', הלא הוא רבינו נחמן מברסלב זיע"א. תורתו עמוקה היא, דרכיו נשגבות, ורבים מבני דורנו המעמיקים לדרוש ולחפש, מצאו בתורתו

קו "המקורבים"
077-31-40-331
שמענו ותהי נפשכם

ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל
ברכת מול טוב חמה ולבבית נשלח לחברנו היקרים
ר' בן ציון אידלמן - לרגל בואו בברית הנישואין עב"ג לבית משפחת איכנטל
ולבה"ח ר' משה כהן לרגל בואו בקשרי השידוכים עב"ג לבית משפחת סגל
יהי רצון שתזכו לבניין עדי עד ודורות ישרים מבורכים
מאחלים: החברים ומערכת 'המקורבים'

מה השם אומר לנו?

"השם מדבר אלינו כבר שנה וחצי ואנחנו לא מבינים ועכשיו זה כבר חזק כל כך... מה הוא אומר לנו?" שאלה אותי מישהי. התשובה עלתה מיידית, בהירה וללא ספק. השם אומר לנו רק דבר אחד: "אני אוהב אתכם. תחזיקו מעמד".

למנוחה אחרונה בין רגבי האדמה, רק אז מתחילים להפשיח. המודעות מתחילה לחזור. הנפש חוזרת לחוש קצת, בקצב שהיא מסוגלת, ואז, כשמשוה ממנה מתחיל להתעורר, היא יכולה מחדש לקיים את המצוות.

בתחילה הייתי לגמרי קפואה. השפתיים רעדו לי. ריבונו של עולם, שלא יתחלל שיימך. ריבונו של עולם, תשמור עלינו. תשמור. מה, איך, לא...

ואז צלצלה קרובת משפחה ושאלה אם אנחנו בסדר, וציטטה דיבורים על החיפוף ושוטרים ועל נורא ואיום וכאלה, ובבת אחת מצאתי את הלשון. "שקט! אוסקוט! הס! לא לדבר! לא רוצה לשמוע! הלכו מכאן יהודים יקרים אצל רבי שמעון בעיצומו של יום קדוש. לא ללכלך! לא לטנף! לא לתת לקודש קודשים ריח של דגים מסריחים!! לא להוריד את ה'יודים אהרן' ואת 'בקרובי אקדש' לאיך זה קרה ומי האשם."

וכשישבתי סוף סוף מול השם וניסיתי למצוא אותו. וכשגיליתי פתאום בבהירות פשוטה את משמעות עבודת 'איה' שמדבר עליה רבי נחמן. העבודה שכל יהודי מכל מקום יכול ונקרא לעשות, "איה מקום כבודו". איה אתה, ריבונו של עולם, ואיפה אני, ואיפה אנחנו. איפה מקבלים אוויר.

יש שני 'איה', אמרתי לקב"ה, את השה לעולה מצאנו... כעת מחפשים את מקום כבודך.

היה שקט. וראיתי איך בזמן ההוא ובמקום ההוא ישנה רק ידו של בורא עולם, המניחה כל נשמה במקומה בצאתה לדרך חייה, ואוספת אותה בסיימה. ויש את כוח הצדיק. ויש את ההולכים. ואין דבר נוסף.

כל הנסיבות והקולות שעולים מסביב, כל ה'אילו', ה'איכיד' וה'איך' בכלל לא שייכים. כל ההסרקות והצעקות הם שדי-שאלו שרוקדים בכל כוחם על הדם. לא על דם הנספים, על דם נפשנו אנו. להעיף אותם. להשמיד אותם. לא לתת להם מקום.

אבל הצער! שוב מטלטל אותי גל של כאב לא נסבל. הצער!! הצער של מאות משפחות כעת. האבלים, המבוהלים, המחפשי נעדרים... איך אפשר לסבול כאב כזה אבא. זה יותר מדי.

ושוב אין מילים אבל צריך למצוא מילים. צריך להתחנן בעדם ובעדינו. כי השם, רק אתה יכול לנחם. רק אתה יכול לעטוף.

ועוד פעם בלחש, שלא ישמעו, שלא יתערבו, שלא יהיו ציניים. עוד פעם בלחש אני אומרת לו – כעת, מה שמתאים זה בית המקדש. הרי הצדיקים הם בחינת בית המקדש, כמו שכתוב "שקולה פטירת צדיקים כשריפת בית אלוקינו", כל פעולתם, כמו פעולת בית המקדש, היא לקרב ישראל לאביהם שבשמיים.

אז מה יותר מתאים ריבונו של עולם מגאולה עכשיו. שיבנה בית המקדש, ובקרב כל כך, נעלה כולנו לירושלים. בזקנינו ובערעורנו ובטפינו נבוא, ולא יאמר אדם לחברו צר לי המקום, שאלין בירושלים

מניעה לקרות ממש להם. בגוף הם מרגישים את זה. איפה שהיו דחוקים כל כך וצפופים. זה מבהיל מדי. מוחש.

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק. רבי שמעון, הדחק הזה גדול עלינו, קשה לנו מאוד, אנחנו נסמכים עליך. תפעל בשבילנו רחמים.

אני נזכרת שלפני מלחמת ששת הימים, כשהשמועות באוויר היו קשות מאוד, אמר אחד האדמו"רים – אם תהיה מלחמה, תהיה ישועה גדולה.

ובאמת היתה מלחמה והייתה ישועה גדולה. קיבלנו את הכותל חזרה.

אם קרה כזה דבר, עכשיו תורה של הישועה הגדולה, אני אומרת לקב"ה. ואני אגיד לך בשקט בשקט, בסוד, מה הישועה שאני רוצה. מותר לנו לבחור, נכון?

נזכרת בבת של חברה שלי, בת ארבע, שבתור מתנת אפיקות, ביקשה בלון. ההורים המבדחים הוסיפו לה גם פיקניק.

כעת גם אני בוחרת. לא רוצה בלון. לא רוצה פיקניק. רוצה – אני אומרת את זה בלחש ולא בקול – ריבונו של עולם, אני רוצה משיח. רוצה גאולה. ולמה בלחש?

כדי שהציפייה האמיתית שבכל זאת נמצאת בי ולא אוהב לכבות, לא תהפוך מאכל לערפדי הייאוש. כן... שמענו... כן... אמרו בשנה שעברה עם המצה הראשונה... אמרו בראש השנה של תשפ"א, אמרו בחנוכה, אמרו בפורים, אמרו בהושענא רבא.

אין לי כוח להוסיף עוד אמרו אחד לרשימה.

אני כן רוצה אבל בשקט. שלא להתנות. שלא לתת פתח לרגשות טינה חלילה. אנחנו רוצים משיח ריבונו של עולם. **מתי שתחליט ומהה**. רק הוא יכול לנחם. לא רק כי כולם יחזרו איתו, זה צד יקר אחד, אבל הצד העמוק יותר הוא איך שהכל יתהפך אז לטובה.

איך נצא סוף סוף מגיהנום החושים האיום ונראה דברים לאשורם. איך תיפתח ההסתרה ונראה שמאחורי כל פרגוד וכל לוח תפאורה יש מרחבים אינסופיים של אור וטוב, חמלה וחסד, אהבה ורחמים.

זה יהיה כמו לפרוץ באובדן עשתונות בעד הדלתות הגדולות של אבו בכיר ולמצוא מאחוריהן – את גן עדן ואת בורא עולם.

את זה אנחנו רוצים ריבונו של עולם. רק זה שוקל כאן במשקל הנדרש.

בתחילה בכלל הייתי מאובנת. הלב דופק מהר. השרירים מתקשים, הנפש קופאת מבהלת. פתאום הבנתי את דיני אונן שלא נדע – הוא לא יכול לקיים מצוות כי אין אותו בכלל. כולו מאובן. משותק. קפוא.

רק אחרי שמתחילים לפעול פעולות במציאות, פעולות לפי ההלכה היהודית – כשמתהרס, וכורכים, ואומרים קדיש, ומספידים, ומביאים

(נכתב למחרת ל"ג בעומר תשפ"א)

הלב קופא. מתאבן. כמעט מת. אין לנו אוויר, אוויר של אמונה. ריבונו של עולם, תנשים אותנו. אם אפשרת לכה דבר לקרות סימן שיש לך אמון ענק ביכולות הנפשיות שלנו. אתה מאמין שנמצא במה להחזיק ולא ניפול. אתה מאמין שנחזיק מעמד.

טוב, אנחנו רוצים, רועדים מאוד ומבוהלים אנחנו רוצים, אבל איך?

אין לנו אוויר אבא, תן לנו אוויר של אמונה.

יושבת עם דלת נעולה והעיניים – לפעמים יבשות חלולות ולפעמים דומעות בלי שליטה. אין מילים, אני מרגישה, אין מילים.

אבל אז מתעוררת בתוכי בצעקה. מה זה אין מילים. אין מילים אז תחפשי מילים. עם מילים עוזרים לפצועים, תומכים במשפחות, משייכים אוויר של אמונה לקנה הפרטי החנוק שלך ולכל עם ישראל. מילים הן הדרך היחידה. אין לך מילים אז תתגייסי ותחפשי אותן!

יוצאת לחפש.

רגע עולה למעלה, גבוה. ככה קל יותר. כאן על פני האדמה קשה מנשוא, אבל יש לנו סולם ואנחנו לא הודים, אני אומרת לעצמי מהלילה, שוב ושוב. אנחנו לא הודים ואנחנו גם לא תל של נמלים שמישהו גדול מחץ בעקבו. אנחנו יהודים. זה אומר משהו. אנחנו יהודים!

אז הרבה הרבה יהודים יקרים יצאו מהגוף שלהם בלילה הזה. ברגעים האלה שמלבר הם קשים ואיזמים, ומלגו הם קודש קודשים. אצל רבי שמעון. כשהרצון שממנו באו היה להתפלל ולרקוד. אשרי מי שנפטר בדרכו להתפלל ולרקוד. כמה זה שונה ממי שנפטר בגלל שומנים בדם או מנת יתר של סם... מי שנפטר בדרכו להתפלל ולרקוד בוודאי מתפלל ורוקד כעת, עוברות בי מחשבות – אבל הן חולפות מהר, נמוגות. מוקדם מדי. זאת עוד לא נקודת האמת שלי.

אני עוד בגופות המחוצות. בדריסות וברמיסות. בנספים המרובים עד אימה.

הם יצאו מהגוף שלהם, אני מסבירה לעצמי, למות זה כמו מישהו שקם מכיסא והולך. מה יש, הוא שואל את אלה שנתרו שם מאחור, מה אתם מבוהלים וצועקים ככה, רק קמתי מהכיסא והלכתי. לא קרה משהו רע!

נכון. למות זה לצאת מהגוף וללכת. אני יודעת. זאת האמת. **אבל זה לא מה שמרגישים.**

ואז אני קולטת. הדריסות והרמיסות וההימחצות הן לא של מי שהלך, הן רק של מי שנשאר. ההולכים – כך מסבירים הצדיקים, שמבינים בעיניי מעבר שבין העולמות – נפרדים מן הגוף בשלב מוקדם מאוד ובשבריר של שניה כבר אינם חווים כאב וסבל.

אבל אנחנו. אנחנו הקרבנות העיקריים, עם טילי התיאורים המתפוצצים בתוכנו ומחריבים את נפשנו. אין לנו אוויר!! אני צועקת ובוכה, ריבונו של עולם, הצלה! לכאן! צריך עזרה! נפגענו נורא. אנחנו פצועים אנושים. מהר תבוא, מהר!

אלפים על אלפים היו שם, כל כך ליד, כל כך קרוב. מה שקרה בשטח ההוא יכול היה בלי שום

אמר רבינו הקדוש:

"דציית שהעניין שלי יתפשט

בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם, כאנשי ליטא!"

(שיח שרפי קודש ח"ב, סימן נ"ד)